

Informazzjoni ġenerali - Belġju

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legalat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva ġiet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Id-dritt Belġjan jagħraf essenzjalment it-tliet forom ta' testmenti segwenti: It-**testment awtentiku** jew it-**testment notarili**, it-**testment olografiku** (li għandu jiġi miktub, iddatat u ffirmat mit-testatur waħdu) u t-**testment internazzjonali**.

It-testatur għandu jkun kapaċi jesprimi validament u liberament il-volontajiet tiegħu (art. 901 sa 904 tal-Kodiċi Ċivili).

Bħala prinċipju u bla ħsara għall-eċċezzjonijiet, il-ftehimiet ta' suċċessjoni futura huma pprojbti.

F'sitwazzjoni transfruntiera, testment huwa bħala prinċipju validu fil-Belġju jekk ikun konformi mal-leġiżlazzjoni tal-post fejn sar (*locus regit actum*) jew ma' waħda mil-leġiżlazzjonijiet l-oħra msemmija mill-Konvenzjoni tal-Aja tal-5 ta' Ottubru 1961.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

In-nutar li jirċievi testment awtentiku, internazzjonali jew testment olografiku, għandu l-obbligu li jirreġistra dan tal-aħħar fir-reġistru ċentrali tat-testmenti, immexxi mill-*Fédération Royale du Notariat belge* (Federazzjoni Rjali tan-Notarjat Belġjan). Għat-testmenti olografiċi mressqa quddiem in-nutar, it-testatur jista' jirrifjuta l-iskrizzjoni tat-testment tiegħu f'dan ir-reġistru.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Id-dritt Belġjan jagħraf il-prinċipju tar-riżerva, li skontu sehem minimu (sehem riżervat) tas-suċċessjoni jiġi ttrasferit b'mod obbligatorju, jekk ikun il-każ, lill-konjuġi superstiti, lit-tfal u lil missier u omm il-mejjet.

F'dak li jirrigwarda t-tfal (jew id-dixxendenti), dan is-sehem riżervat jammonta għal nofs is-suċċessjoni f'każ ta' tifel wieħed, għal 2/3 f'każ ta' żewġ itfal u għal 3/4 f'każ ta' tlett itfal jew iktar.

F'dak li jirrigwarda l-missier u l-omm, huma għandhom dritt għal kwart is-suċċessjoni fin-nuqqas ta' dixxendenti. Madankollu, f'dan il-każ, is-suċċessjoni kollha tista' titħalla lill-konjuġi superstiti.

Min-naħa tiegħu, il-konjuġi superstiti jirċievi dejjem mill-inqas l-użufrutt tan-nofs tal-beni li jiffurmaw il-patrimonju jew l-użufrutt tal-proprjetà immobbli li sservi bħala r-residenza prinċipali, anki jekk dan jaqbeż nofs is-suċċessjoni.

Jekk it-testatur ikun għażel li ma jiħux kont tas-sehem riżervat fit-testment tiegħu u li l-werrieta jaqblu sabiex jirrispettaw ix-xewqat tiegħu, allura t-testment ikun jista' jiġi applikat. Izda dawk li għalihom is-sehem riżervat ma jkunx ġie rrispettat u li beħsiebhom jitolbuh, igawdu minn *action en réduction* (azzjoni għal tnaqqis).

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi hadd, min jiret u kemm?

Jekk il-mejjet ma kienx miżżewweġ u ma kellux tfal, l-axxendenti u l-qraba kollaterali (l-aħwa) jirtu l-ewwel. Il-missier u l-omm jirċievu kull wieħed kwart u l-aħwa, jew, jekk ikun il-każ, id-dixxendenti tagħhom, il-kumplament. Jekk wieħed jew iż-żewġ ġenituri jkunu mejtin, is-sehem tagħhom jgħaddi għand l-aħwa. Fl-assenza ta' axxendenti u ta' aħwa jew id-dixxendenti tagħhom, is-suċċessjoni ta' nofs tgħaddi għand il-ġenituri min-naħa tal-omm u n-nofs l-ieħor tgħaddi għand il-ġenituri min-naħa tal-missier (ziju, zija, kuġin, kuġina ...).

Jekk il-mejjet, mhux miżżewweġ, iħalli t-tfal, dawn tal-aħħar jeskludu l-membri l-oħra kollha tal-familja. Huma jaqsmu s-sjieda sħiħa tas-suċċessjoni f'sehem indaqs bejniethom. Madankollu, jekk il-wild ikun miet qabel (jew jirrinunzja għas-suċċessjoni jew ikun skwalifikat mis-suċċessjoni) u jħalli dixxendenti, dawn tal-aħħar jirtu minflok il-wild li jkun miet qabel, il-wild li jirrinunzja għas-suċċessjoni jew li jkun skwalifikat mis-suċċessjoni.

Jekk il-mejjet iħalli konjuġi u tfal, il-konjuġi superstiti jiret l-użufrutt (dritt għall-użu ta' beni u għar-riċeviment tal-frott) fuq it-totalità tal-beni li jiffurmaw il-wirt. It-tfal jirtu s-sjieda legali f'partijiet indaqs.

Jekk il-konjuġi jħalli konjuġi u ma għandux tfal, il-konjuġi superstiti jsir l-uniku werriet, fin-nuqqas ta' axxendenti u ta' ġenituri kollaterali sar-raba' grad tal-mejjet. Fil-preżenza ta' dawn tal-aħħar, il-konjuġi superstiti jirċievi, bħala prinċipju, l-użufrutt u il-werrieta l-oħra s-sjieda legali. Madankollu, is-sehem li jirċievi l-konjuġi superstiti f'din l-ipoteżi jiddependi wkoll mir-reġim tal-proprjetà matrimonjali li tahtu kienu żżewġu l-konjuġi: fl-ipoteżi fejn il-miżżewġin huma miżżewġin taht reġim tal-komunjon tal-akkwisti, il-konjuġi superstiti jiret is-sehem tal-mejjet f'din il-komunità tal-akkwisti bi sjieda sħiħa.

Jekk il-mejjet iħalli persuna li magħha jkun ikkonkluda sħubija rreġistrata, il-forma ta' sħubija rreġistrata li hija rrikonoxxuta mill-Belġju hija l-*cohabitation légale* (koabitazzjoni legali). Il-koabitant legali superstiti għandu bħala dritt fuq is-suċċessjoni l-użufrutt tal-proprjetà immobbli użata matul il-ħajja komuni bħala r-residenza komuni tal-familja, kif ukoll l-għamara. Madankollu, il-koabitant superstiti legali jista' jiġi mcaħħad minn dan l-użufrutt permezz ta' testment jew donazzjonijiet *inter vivos* lill-persuni oħra.

Jekk il-mejjet huwa sopravissut minn sieheb li miegħu ma kienx ikkonkluda sħubija rreġistrata - koabitazzjoni libera (unjoni ta' fatt, mhux irreġistrata) - is-sieheb ma jistax isir werriet hliet jekk il-mejjet ma jkunx għamel provvediment għal dan fit-testment. Id-dritt Belġjan ma jagħtih ebda dritt awtomatiku ta' suċċessjoni.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

Ebda awtorità speċifika mhija responsabbli mill-proċedura ta' suċċessjoni.

Madankollu, il-liġi tippredvi l-intervent ta' nutar f'każ ta' testament olografiku jew internazzjonali. Barra minn hekk, f'ċerti ipoteżijiet, l'intervent tal-qorti tal-prim'istanza (*tribunal de première instance*) jew tal-kummissarju tal-gustizzja (*juge de paix*) jista' jiġi permess, b'mod partikolari: f'każ ta' suċċessjoni li tgħaddi għand persuni li huma skwalifikati (minuri, eċċ), f'każ ta' suċċessjoni aċċettata bil-benefiċċju tal-inventarju, f'każ ta' suċċessjoni vakanti, meta jkun meħtieġ *envoi en possession* (ordni ta' pussess) jew f'każ ta' legat, f'każ ta' likwidazzjoni/diviżjoni kkontestata li tagħti lok għall-intervent ta' nutar maħtur mill-qorti.

5.2 Biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

Permezz tal-fatt waħdu tal-mewt ta' persuna, is-sjeda tal-beni li jiffirmaw is-suċċessjoni tagħha tiġi trażmessa lill-werrieta prospettivi.

Madankollu, dawn tal-aħħar għandhom għażla: suċċessjoni tista' effettivament tiġi aċċettata inkondizzjonalment jew bil-benefiċċju tal-inventarju, jew tiġi rrifjutata.

L-aċċettazzjoni tista' tkun espressa jew taċita: hija espressa meta wieħed jassumi t-titolu jew il-kwalità ta' werriet fi strument awtentiku jew privat; hija taċita meta l-werriet jieħu azzjoni li neċessarjament timplika l-intenzjoni tiegħu sabiex jaċċetta, u li huwa intitolat jieħu biss fil-kwalità tiegħu ta' werriet.

Huwa possibbli li suċċessjoni tiġi aċċettata *sous bénéfice d'inventaire* (bil-benefiċċju tal-inventarju) fir-rispett tal-proċedura prevista fl-Artikoli 793 *et seq.* tal-Kodiċi Ċivili.

Il-werriet li jixtieq jaċċetta suċċessjoni bil-benefiċċju tal-inventarju jrid jagħmel dikjarazzjoni speċifika fir-**reġistru tal-qorti tal-prim'istanza** tad-distrett li fiha infetħet is-suċċessjoni, jew **quddiem nutar**.

Huwa wkoll possibbli li wieħed jirrifjuta wirt billi jieħu kopja tal-att tal-mewt lir-**reġistru tal-qorti tal-prim'istanza** fil-post tar-residenza tal-mejjet u billi jiffirma att ta' rinunzja (art. 784 *et seq.* tal-Kodiċi Ċivili) jew **quddiem nutar**.

Id-dikjarazzjonijiet għandhom jiġu rreġistrati f'reġistru miżmum fir-reġistru tal-post tal-ftuħ tas-suċċessjoni.

5.3 Biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?

Ara l-punt 7 iktar 'l isfel.

5.4 Biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Ma hemmx proċedura partikolari (ara l-punt 3 iktar 'il fuq).

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizzjattiva tagħha stess)

Skont il-Kodiċi Ċivili Belġjan, ir-regola hija li s-suċċessjoni tgħaddi b'mod awtomatiku, mingħajr proċedura.

Bil-fatt waħdu tal-mewt ta' persuna, il-werrieta tagħha jgawdu mis-sjeda sħiħa tal-beni, id-drittijiet u l-ishma tagħha, suġġett għall-obbligu li jħallsu l-ispejjeż tas-suċċessjoni (art. 718 u 724 tal-Kodiċi Ċivili). [Madankollu, hemm xi eċċezzjonijiet: ara l-punt 7 iktar 'l isfel].

F'każ ta' likwidazzjoni/diviżjoni mill-qorti, il-proċedura ta' suċċessjoni ssir minn nutar maħtur mill-qorti u tingħalaq permezz ta' skema ta' stralċ. F'każ ta' likwidazzjoni/diviżjoni bonarja, biss id-diviżjoni tal-proprjetà immobbli teħtieġ li titwettag permezz ta' att notarili.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Id-dritt Belġjan huwa rregolat permezz tal-prinċipju li skontu, bil-fatt waħdu tal-mewt, il-werrieta jirtu l-assi kollha (attivi u passivi) tas-suċċessjoni. Madanakollu:

- il-benefiċjarji ta' legati universali stabbiliti permezz ta' testament olografiku jew internazzjonali għandhom jiksbu *envoi en possession* (ordni ta' pussess) mingħand il-president tal-qorti tal-familja (art. 1008 tal-Kodiċi Ċivili).
- il-benefiċjarji ta' legati partikolari (art. 1014 tal-Kodiċi Ċivili), il-benefiċjarji ta' legati abbażi ta' titolu ġenerali (art. 1011 tal-Kodiċi Ċivili) u, fil-preżenza ta' werrieta intitolati għal sehem riżervat, il-benefiċjarji ta' legati universali stabbiliti permezz ta' testament awtentiku (art. 1004 tal-Kodiċi Ċivili) għandhom jitolbu l-filas tal-legat (*délivrance du legs*).
- ċerti kategoriji ta' legatarji għandhom ukoll jiġu awtorizzati minn awtorità pubblika sabiex jaċċettaw il-legati mogħtija lilhom (pereżempju, legati għal municipalità, entità ta' utilità pubblika u, f'ċerti każijiet, għal fondazzjoni jew organizzazzjoni mingħajr skop ta' qligħ).

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Iva, jekk jaċċettaw is-suċċessjoni inkondizzjonalment. F'dan il-każ, huma għandhom ibatu l-ispejjeż u d-dejn kollu tas-suċċessjoni (art. 724 tal-Kodiċi Ċivili).

Jekk il-werrieta jaċċettaw is-suċċessjoni bil-benefiċċju tal-inventarju, huma responsabbli għad-dejn tas-suċċessjoni sal-ammont biss tal-valur tal-assi li jkunu rċevew (art. 802 tal-Kodiċi Ċivili). Il-werriet li jixtieq jaċċetta suċċessjoni bil-benefiċċju tal-inventarju jrid jagħmel dikjarazzjoni speċifika fir-reġistru tal-qorti tal-prim'istanza tad-distrett li fih infetħet is-suċċessjoni, jew quddiem nutar.

Le, jekk jirrinunzjaw għas-suċċessjoni b'dikjarazzjoni magħmula fir-reġistru tal-istess qorti tal-prim'istanza jew quddiem nutar (art. 785 tal-Kodiċi Ċivili).

Barra minn hekk, il-legatarju partikolari mhuwiex, bħala regola, responsabbli mid-djun tas-suċċessjoni (art. 1024 tal-Kodiċi Ċivili), għad-differenza tal-legatarju universali u tal-legatarju abbażi ta' titolu ġenerali.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

L-Att dwar l-Ipoteki tas-16 ta' Diċembru 1851 jirregola l-publikazzjoni tat-tranzazzjonijiet dwar proprjetà immobbli billi jistipula, fl-ewwel Artikolu tiegħu, li "l-atti *inter vivos* kollha sew jekk bi f'las u sew jekk bla f'las, id-drittijiet ta' trasferiment jew ta' dikjarazzjoni *in rem* fuq proprjetà immobbli, bl-eċċezzjoni tal-privileġġi u tal-ipoteki, ikunu rreġistrati f'reġistru għal dan il-għan, fl-uffiċċju tad-depożitu tal-ipoteki fid-distrett fejn jinsabu l-beni".

L-Artikolu 2 tal-istess Att jispeċifika, f'dan ir-rigward, li "s-sentenzi, l-istrumenti awtentiċi u l-atti privati, rikonoxxuti legalment jew quddiem nutar, huma ammessi għar-reġistrazzjoni. Il-prokuri fir-rigward ta' dawn l-atti għandhom jingħataw fl-istess forma".

Madankollu, l-Att tas-16 ta' Diċembru 1851 ma jirregolax il-publikazzjoni fil-każijiet ta' trasferiment tas-sjeda *causa mortis*.

Il-liġi tirrikjedi madankollu r-reġistrazzjoni tal-*actes de partage* (atti ta' diviżjoni). F'dan il-każ, il-werrieta kollha, sew jekk jirtu proprjetà immobbli sew jekk le, jissemew għalhekk fl-istrument li jiġi rreġistrat fir-reġistri tad-depożitu tal-ipoteki. L-istess japplika f'każ ta' bejgħ pubbliku jew privat ta' proprjetà immobbli indiviża bejn il-werrieta.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

Bħala regola, il-Belġju ma għandux sistema ta' amministrazzjoni tas-suċċessjoni.

Madankollu, l-Artikolu 803*bis* tal-Kodiċi Ċivili jistipula li l-werriet, li aċċetta bil-benefiċċju tal-inventarju, jista' ma jerfax ir-responsabbiltà għall-amministrazzjoni u l-likwidazzjoni tas-suċċessjoni. Jenħtieġ li qabel huwa jittlob b'rikors għall-ħatra, permezz ta' digriet tal-qorti tal-familja, ta' amministratur li jingħatawlu l-beni tas-suċċessjoni, sabiex dan tal-aħħar ikun responsabbli mil-likwidazzjoni tagħha skont ċerti regoli.

Barra minn hekk, l-Artikolu 804 jistipula li, f'każ li l-interessi tal-kredituri tas-suċċessjoni jew tal-legatarji jkunu jistgħu jiġu ppreġudikati permezz ta' negliġenza jew permezz tas-sitwazzjoni finanzjarja tal-werriet benefiċjarju, kull parti kkonċernata tista' tissostitwih b'amministratur inkarigat sabiex jillikwida s-suċċessjoni. Dan l-amministratur jinħatar b'digriet mogħti fi proċedimenti sommarji, wara li l-werriet ikun instema' jew ikun ġie preliminarjament imsejjaħ.

Barra minn hekk, it-testatur jista' jaħtar eżekutor testamentari, inkarigat sabiex jiżgura l-eżekuzzjoni korretta tat-testment.

9.2 Min huwa intitolat li jeseġwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Ara l-mistoqsija preċedenti.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

L-amministratur maħtur skont l-Artikoli 803*bis* u 804 għandu setgħat identiċi għal dawk li għandu l-werriet benefiċjarju stess. Huwa għandu l-istess obbligi bħall-werriet; Mhuwiex rikjest li jagħti garanzija.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Il-prova tal-kwalità ta' werriet hija pprovduta permezz ta' att notarili jew ċertifikat / strument ereditarju (= il-każ l-iktar komuni). Dan tal-aħħar jingħata min-nutar jew, f'ċerti kundizzjonijiet, mir-riċevitur tal-uffiċċju tat-taxxi tas-suċċessjoni kompetenti għad-depożitu tad-dikjarazzjoni tas-suċċessjoni tal-mejjet (art. 1240*bis* tal-Kodiċi Ċivili).

Att notarili huwa strument li jirrifletti l-verità. Dan għandu valur probatorju: dak li huwa ddikjarat mill-persuna li tistabblih għandu jitqies bħala l-verità. In-nutar jattesta ċerti fatti, billi jiddikjara l-identità tal-persuni li huma preżenti quddiemu, u billi jikkonstata dak li huma jitolbuh jirreġistra fl-atti tiegħu. L-att notarili huwa awtentiku fir-rigward tal-kontenut tiegħu. Barra minn hekk, l-istrument awtentiku jkollu data inkontestabbli. Strument awtentiku jista' biss jiġi ppruvat bħala falz permezz ta' proċedimenti biex tiġi kkontestata l-awtentikazzjoni tiegħu.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tiddil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhix fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 06/09/2019